

Kur sākas Latvija

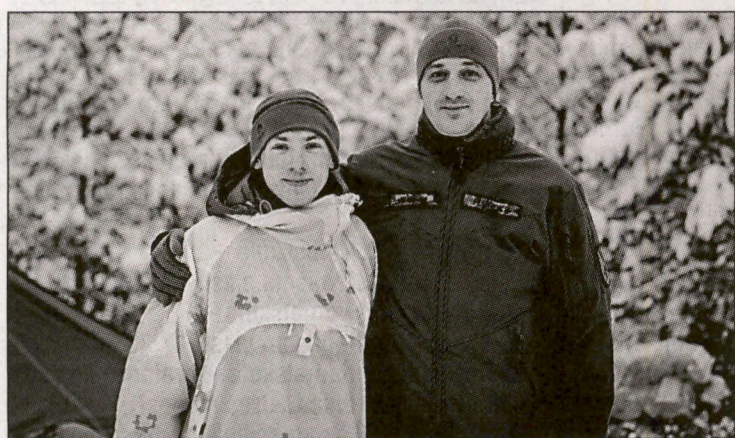
Ujautājumu, kur sākas Latvija, katrs atbildēs savādāk. Taču katras valsts pamatu nosaka drošība. Drošība valsts līmenī. Latvijā to garantē Nacionālie bruņotie spēki. Taču drošība sākas arī ar katru cilvēka apzinātu rīcību, gatavību ārkārtas situācijām.

Lūznavas vārds katram rada savas asociācijas, iespējams, daudzi to saista ar Lūznavas muižu, taču daudzi atcerēsies tieši Friča Roziņa Maltas sovhoztehnikumu, tad Lūznavas profesionālo vidusskolu, jo te tika apgūtas ar lauksaimniecību saistītas specialitātes. Diemžēl 2016. gadā šī skola tika slēgta. Par laimi, slēgtās Lūznavas profe-

sionālās vidusskolas ēkas tukšas nepalika ilgi. Jau 2018. gada 31. maijā toreizējais aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš svinīgā ceremonijā atklāja Nacionālo bruņoto spēku militāro bāzi Lūznāvā.

Bet pēdējo 19. jūlijā, kad valsts aizsardzības dienestu (VAD) vairākās Nacionālo bruņoto spēku vienībās uzsāka 757 jaunieši no visas Latvijas, no viņiem gandrīz 100 jauniešu uzsāka dienestu Zemessardzes 3. Latgales brigādē Lūznāvā.

Kā tad veicas VAD karavīriem Lūznāvā? Lūdzu dažus karavīrus padalīties savā pieredzē.

Edijs Simanovičs ziemas izdzīvošanas kursā pēc 10 km slēpojuma kopā ar Zemessardzes 36. kaujas atbalsta bataljona kapelānu kapteini Haraldu Broku.

CILVĒKS SPĒJ DAUDZ VAIRĀK

Edijs SIMANOVIČS, kurš dienestam pieteicās pats, stāsta:

"Nāku no Augšdaugavas novada Nīcgales. Izvēlējos valsts aizsardzības dienestu, jo gribēju iepazīt militāro jomu un saprast, kāda tad ir dienesta ikdiena. Man bija svarīgi saprast, vai savu nākotni vēlos saistīt ar dienestu armijā. Tagad esmu sapratis – jā, palikšu profesionālajā dienestā, turpināšu savu karjeru kā karavīrs!

Dienot esmu guvis atziņu, ka cilvēks spēj daudz vairāk, nekā pats domā. Jā, šeit ir disciplina, bet ir arī zināšanas un top jauni mērķi, jo dienestā mūdiņa arī izglitoties, iegūt jaunas prasmes, pilnveidoties. To pateiks jebkurš karavīrs.

Tātad te ir disciplina, komandas darbs un atbalsts. Arī daudz draugu esam ieguvuši, jo jaunieši te dien no Jēkabpils, Rīgas, Jūrmalas, Zemgales, Pierīgas, mazāk no Latgales."

Protams, uzsākot dienestu, ikvienu gaida daudz pārbaudījumu.

"Viens no grūtākajiem pārbaudījumiem bija ziemas izdzīvošanas kurss," stāsta Edijs. "Mums bija nakts slēpojums līdz izvīrītajai vietai. Notika gan šaušana, braucot ar slēpēm, gan apmešanās vietas iekārtošana. Mēs dzīvojām mežā – četras nakts telti un vienu nakti pavadījām no koku balķiem, zaļiem, skujām paštaisītā nojumē jeb tā saucamajā biovakā, kur nojumus priekšā dega uguns-kurs. Neteikšu, ka bija tik slikti. Jāpiebilst, ka dienā bija -9, bet naktī -15 grādi.

Pēdējā dienā bija gala pārbaudījums – ālinģis. Bija jābūt gatavam gan psiholoģiski, gan morāli, gan fiziski ielekt ālinģi ar visu formastērpu, zābakiem, spēnoturēties virs ūdens, nomierināt elpu, tad izkāpt ārā, parūpēties par savu higiēnu un veikt ātru sasildīšanās manevru.

Apstākļi nebija viegli, bet tieši tur tika iegūtas svarīgas iema-

ņas, kā izdzīvot aukstumā, – tā ir gan izturība, gan spēja pārvarēt diskomfortu, gan paveikt uzdevumu līdz galam. Tas ir viens no smagākajiem ziemas kursa momentiem.

Mēs visi izturējām. Atmiņā palikusi komandas sajūta, kad visi strādā kopā, atbalsta cits citu. Kad jūti, ka esi daļa no lielās komandas."

Lai sevi fiziski sagatavotu dienestam, Edijs Simanovičs pirms tam divus gadus citīgi apmeklēja sporta zāli, trenējās uz treniņiem. Līdz ar to dienestā viņam nav grūti.

"Esmu kļuvis disciplinētāks. Atbildīgāks un mierīgāks stresa situācijā, jo, piemēram, tas pats ālinģis parādīja to, ka ir vienkārši jānomierinās. Stress nav vajadzīgs, tas ir lieks. Esmu pārņēmis laika plānošanu un spēju pabeigt to, ko esmu iesācis, neskatoties uz grūtībām. Izpildīt uzdevumu līdz galam," Edijs stāsta par dienestā jau gūto pieredzi.

"Kur tev sākas Latvija?" jautāju.

"Ar latgaliešu valodu, jo esmu dzimis Latgalē. Diemžēl es pats tik labi nemāku runāt latgaliski," atzīst Edijs.

"Un kā tad izskatās viena diena dienestā?"

"Diena sākas parasti agri ar noteiktu kārtību: fiziskā sagatavotība, teorētiskās apmācības, praktiskās nodarbibas, kā arī uzdevumi komandā. Dienests iemāca plānot laiku, strādāt disciplinēti kopā ar visiem.

Celšanās ir septiņos no rīta, bet pamatapmācību laikā, kas ilga 12 nedēļas, celšanās mums bija sešos rītā. Tagad ir mazliet mierīgāks režīms," stāsta Edijs.

"Ja tagad laiku pagrieztu atpakaļ, kādu padomu dotu pats sev, uzsākot dienestu?" jautāju.

"Sākumā man bija bailes, stress, jo nekas nebija saprotams. Pamatapmācību pirmās divas nedēļas bija grūtākas. Galvenais ir uzticēties procesam, savām spējām un būt pacietībai to izturēt. Instruktori ir ļoti ziņoši un eruditi, viņi deva un dod valsts aizsardzības dienesta karavīriem vislabāko gan zināšanu, gan attieksmes ziņā. Jaunieši sa-

PAR DIENESTU

Jāatgādina, ka Valsts aizsardzības dienesta likumu Saeima pieņēma 2023. gada 5. aprīlī. Likums nosaka pieņemumu dienēt valsts aizsardzības dienestā (VAD) katram Latvijas pilsonim – vīrietim viena gada laikā pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas vai, ja pilsonis turpina iegūt izglītību pamata vai vidējās izglītības pakāpē, viena gada laikā pēc izglītības iestādes absolvēšanas, bet ne vēlāk kā līdz 24 gadu vecumam. Vienlaikus noteikts, ka VAD brīvprātīgi var pieteikties Latvijas pilsoņi – vīrieši un sievietes no 18 līdz 27 gadu vecuma sasniegšanai.

Ja trūkst iesaucamo, notiek arī atlase pēc nejausības principa.

VAD dienests dalās trīs veidos:

- ✓ 11 mēneši Nacionālo bruņoto spēku regulāro spēku vai Zemessardzes vienībā;
- ✓ pieci gadi Zemessardzē kopumā, pildot dienesta uzdevumus ne mazāk kā 21 individuālās apmācības dienu un ne vairāk kā septiņas kolektīvās apmācības dienas katru gadu;
- ✓ augstskolu un koledžu studentiem paredzētā rezerves virsnieka programma, kuras kopējais apmācību un dienesta uzdevumu izpildes laiks nav mazāks par 180 dienām (šobrīd programmas apguve plānota 214 dienas).

prot: šeit esi savējais, nav kaut kādi jūs un mēs. Nenotiek kaut kāda dalīšana. Jā, ir disciplina, jā, ir prasības, bet nevienu brīdi netiek dalīts, ka jūs esat jaunie karavīri, kas tikko atnākuši, un mēs jau pieredzējušie karavīri. Jau no pirmās dienas mūs pieņēma kā savējos, kas sen dieņējuši kopā. Tā ir attieksme," pastāstīja Edijs Simanovičs.

Marta, lecot ālinģi.

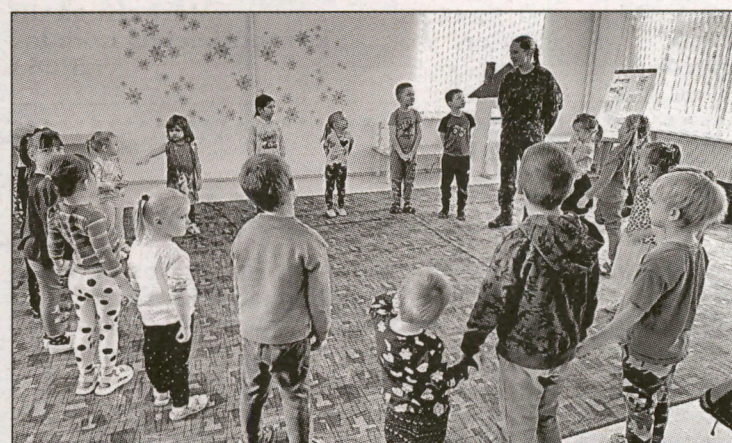
MEITENES UN ARMIJĀ

Brīvprātīgi dienestam ir pieteikusies arī Marta JOKSTE-KRAUPŠA no Preiļu novada Riebiņu pagasta. Lūznāvā no visiem VAD karavīriem viņa ir vienīgā sievietē dzimuma pārstāve. Arī Latgales patriote, tāpēc mūsu saruna notika latgaliski.

"Kāpēc meitnēm būtu jābūt armijā?"

– Meitnēm nav obligāti jābūt armijā, tās mēs ir brīvprātīgie variants. Pisateicis sovas pošizausmes un personeigās atteisteibas deļ.

Uzskotu, ka aizsardzības dienests ir vīta, kur atteisteit sevi kai pošpōrlīcynōtu personeibu, kura apmōceibu laikā atteista rakstura styngreibu un disciplinu. Es spēju pijimt racionalus lāmu-mus paaugstynōta stresa itekmē, prūtams, arī uzajimtīs atbildeibu par sovu reiceibu. Ari isamōceitīs byut par lobu-komandas bīdru, jo militarō jūma ir taida, ka te naesi vīns pats par sevi, bet esi komandā. Ir jōsaverās na vīn uz sevi, bet arī tū, kas nūteik apkōrt. Un, prūtams, vēlē-jūs uzlobōt sovu fiziskū sagata-

Marta Jokste-Kraupša, apmeklējot pirmsskolas izglītības iestādi un iepazīstinot bērnus ar karavīra profesiju.

vōteibu. Nasaceišu, ka maņ tei beja švaka pyrms dinasta, beja pat ļūti loba, bet uzlobōt vīn-mār ir labi.

– Kaidi ir tovi nōkūtnes plani?

– Runojūt par nōkūtnes karjeru, militarō jūma maņ beja kai vīns nu variantim. Beja tai, ka es eisti nazynōju, kur grybātu dūtīs tōlōk. Uzskateju, ka valsts aizsardzeibas dinasts byutu taida kai pauzeite, kai periods, kod sevi atteisteit. Turklōt VAD mums snādz ispēju: ja nagnribi turpynōt militarū karjeru, tod ir ispējamas bezmaksas studijas kaidā nu augstskūlom. Beja arī dūmas, ka varātu studēt Nacionalajā aizsardzeibas akademijā. Jau tagad zynu, ka palikšu profesionalajā dinastā, turpynōšu militarū jūmu.

– Bet kas radeja taidu interesi par dīnastu?

– Internetā beja roksts par valsts aizsardzeibas dinasta karaveiri Amandu Bekeri – viņa idvesmōja, ka nav tik švaki, ka meitines var un ka na tikai Latvija. Ja runoj par sīvīšu lūmu, jōs arvīn vairōk ijām augstōkus omotus militarajā jūmā. Tys mani idrūšynōja, ka es arī varātu.

Un vēļ tei ir milesteiba pret sovu valsti. Dinasts maņ nav tikai kai pinōkums, bet dziļa milesteiba pret sovu valsti un sovu gimini. Grybu byut drūša par tū, ka varu aizstōvēt sovu gimini, poša sevi un vysus apkōrtejus un byut daļai nu kaut kō lelōka.

– Un kur tev sōcās Latvija?

– Maņ Latvija sōcās nu gimines. Maņ gimine ir ļūti svareiga, tei maņ ir devuse pamatus tam, kas ir sāta, ka sāta atsarūn Latvija un ka Latvija ir daļa nu manis.

(Turpinājums 7. lpp.)